

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGIELL.
CRACOVENSIS

kaLkomp

43466

I

Mog. St. Br.

P

... hori: De plica quacotio.

C

P

Pr

In o

CHRISTOPHORI
NAYMAN

PHILOSOPHIÆ ET ME-
DICINÆ DOCTORIS,

DE PLICA,

impugnatio hinc. Vocat. It. nota etc.

Pro loco inter Doctores Medicinæ obtinen-
do, in alma Vniuersitate Cracouiensi,
ad disputandum proposita

QVÆSTIO.

CRACOVIAE,
In officina Andreae Petricouij, Typographi Regij.
Anno Domini, 1610.

Meay. 631

c. β.

43466

*Pace alij sunt clari, alius splendet in armis,
Tu civis Patriæ, Marte, togaq̄ bonus.
Æquas maiores, quorum hæc monumenta decoris,
Vt Patriæ studio, sic pietate pari.*

Illustriss: ac Magnifico Domino,

D. NICOLA O
ZEBRZYDOWSKI

De Zebrzydowice,

PALATINO ET GENERALI
CAPITANEO CRACOVIAN. &c.

*Etus est, ILLUSTRIS-
SIME DOMINE, ut quæ domus, sub
patroni alicuius tutelam semel
cesserit, eidem libenter ad o-
mnem occasionem volunta-
tem promptam, obsequium & officium, in par-
tibus singulis insinuet, declaretq̃. Cùm itaq̃
& auunculus meus, & frater germanus, Ampli-
tudinis tuæ patrociniū elegerint, & eius operam
proficua[m] senserint: decuit & me illorum vesti-
giis inhaerentem, aliquem modum querere, per
quem in gratiam tuæ Amplitudinis me possem in-
sinuare. Quod dum cogito, non temere me factu-
rum arbitratus sum, si Quaestionem, quam, re-*

A 2

sponsurus

sponsurus pro loco obtinendo inter Doctores Medicinae Academiae Crac. paravi; tibi nostro, & Academiae singulari patrono dedicare: ut ea tota materia, quae ex meo ingenio humilis est, valorem ex tui nominis splendore accipiat. Tametsi verò me non lateat, summam auctoritatem cum summa animi magnitudine simul incedere, ut propterea viri Principes cauerent, ne suum nomen praesigeretur, nisi illustri operi, & à laudabili artifice: subinde verendum mihi fuerat, ne tu hac dignitate & auctoritate Regni Senator, rudi Quæstiunculae meae, tuum illustrissimum praesigi nomen, submolestè ferres: tamen cum tuam praestantem singularemque naturam, & in summa dignitate animi moderationem respicio, confido & huic meae operae aliquem apud te locum futurum. Nec in multum epistolam meam diffundam, considerans potius, quid aures tuae pati possint, quam quod tuis amplissimis debeatur virtutibus, quae vigent, vigeantque memoria seculorum omnium. Quin potius imitabor Aegyptios, qui Deos inarticulata voce colere solebant, quò plurima cupientes, precandi facultate sese destitui
signifi-

significarent. Accipe Illustriss: Heros, exiguum
hoc munus ea benignitate, qua tui studiosorum
soles, non rem sed dantis attendens animum, nec
alienum à tua dignitate cense, Questionem hanc,
sub tuo patrocínio, tuisq; auspiciis in publicum
prodire, Et me quoq; ipsum, tuo favore, Et beni-
gnitate complecti velis.

Crac: xij. Febr. M D C X.

Illustriss: Cel: V. deditissimus

D. Christophorus Nayman.

A D L E C T O R E M.

*V*Mea, quae pia memoria Excell: Vir Hercules
 Saxonia, celeberrimus olim in Patauina Aca-
 demia Medicinae Professor, praeceptor meus, de Plica prodi-
 dit, probabiliter a quibusdam in dubium vocari cogno-
 uissem; iudiciorum seueritate non deterritus, quicquid il-
 lud periculi est (post septenne meum in Italicis Academijs
 Medicinae studium) in honore praeceptoris tuendo, eam
 ipsam materiam publice defendendo subire, & iustinere
 pro virili decreui. Tum verò cum praestantissimus Me-
 dicorum Celsus scribat, nulla causa magis Rationales Me-
 dicos Empiricus praestare, quam quòd nouis etiam morbis
 opem ferre possint: ideo Clariss: D. Doctorum iudicio,
 morbum, qui populares nostros miserrimè affligit, propone-
 re volui, ut illi pro rationalium officio morbi natura
 penitus perspecta, tandem auxiliatrices manus in-
 firmis porrigant. Vale & faue bonis ca-
 natibus, bone & beneuole
 Lector.

QVAE

QVÆSTIO.

V. Pilorum inuiscatio, ab humore viscido facta, nostris *Gosćiec* dicta, vniuersi, & virulentiaë sufficienti purgatione, itemq; virulentiaë alteratione & symptomatum occurſu, rectè curari possit, nec ne?

Conclusio I.

Pilorum inuiscatio, vt & diuersorum morborum ac symptomatum affectionis huius syndrome, proprietatis cuiusdam occultæ, omnino maleficæ, in substantia impetum faciente residentis, à lue venerea, calore natiuo imminuto, externo aucto, mediatè & dispositiuè causantibus, effectus est.

COROLLARIA.

1. *Plica*, affectus non Sporadicus, non Endemius, sed Epidemicus.⁺

2. *Plica*

+ congonay

Spiritu
...
...
...

2. Plica malignus morbus, non tamen adeò ut
spem salutis adimat.

+ *ex banno*
1728.

3. Plica, affectus communis venenatò, tres sunt
mediata causa. + Aëris humida constitutio,
lues Venerea, & vulgaris viuendi ratio:
hac principalior causa, non solum id, quòd
communis sit, efficit: verum etiã propriam
ac specificã tribuit sibi naturam, cui Galli-
ca proportione correspondentem, quam pro-
pria ac specifica comitantur symptomata.

4. Venenum Plicam specificans, siue quippiam,
aliud simile veneno morsu inflicto, intra
corpus generatur.

5. Præsens veneni subiectum impetum faciens,
primario vapor est unctuosus, & pinguis;
quod venenum, fuligini, deinde fumo, & si-
mili aura vaganti, communicatur.

6. Loci affecti in Plica rationem habent, arti-
culationes, periostia, tendinosa neruosaq;
partes, vertebrarum ligamenta, cerebri
meninges, pericranium, & cutis capitis.

7. Veneni præsens causa effectiua, qua proxi-
mè posita, veneni forma ponatur, ignota
est:

est: mediata, materiamq^{ue} recepturam formam disponentes, sunt, lues Venerea, calor natiuus diminutus, & extraneus auctus.

Conclusio II.

A corporis purgatione, siue illud Cacoichimum siue Plethoricum sit, post inuiscationem, curatio incipienda.

COROLLARIA.

1. *Ante Plicam, sectione vena, vel Pharmaco, ab extra ad intro, mala qualitas non retrahatur, quæ, doloribus, & sanis conuulsionibus patienti molesta, cura Medici in tricis abiens, pædore potiùs & pediculatione molestet.*
2. *Venenum, cum fuerit in pilis stabulatum, tum purgetur corpus, cui negotio Deleteria inepta.*
3. *Deleterii si vti acciderit, in quantitate modica, & optimè correctis id fiat, vel Benedictis aliis soluat.*

B

4. Beni-

4. Benignorum iterata exhibitio, prout purgandi excrementi copia indicabit, præscribetur.
5. Pituitam, vel alium humorem educentibus, quæ adustum educant, admiscenda.
6. Plenitudine indicante, ætate & viribus consentientibus, apparente Plica, secetur vena.
7. Caput mitioribus tractetur, Nasarius vel Gargarismis, cum cautela, quam communiter Practicantes præscribunt.

Conclusio III.

Virulentia ab intro ad extra educenda, in curatione præfenti, principale intentum fit.

COROLLARIA.

1. Quæ inter naturam & naturam, sympathia aliqua venenum alliciunt, generica non specifica eligenda.
2. Vesicatoria sine Cantharidibus, magnam hinc prærogatiuam habent.
3. Psilothi vsus, modo bonæ rationi respondeat experientia, non prohibendus.
4. Per ambitum euacuantia, siue id per sudorem,

rem, siue per exhalationem insensibilem faciant, accommoda.

5. *Caustica & attrahentia omnino Deleteria, huic veneno attrahendo utilia, qua, an qua venena, similitudine substantia, vel manifestè, ut vacuo attrahant: Problema esto.*
6. *Deleteria, qua collo appensa, vel cordis regioni apposita, conferre aliquid dicuntur, admittenda.*
7. *Calorem habentia moderatum, in pingui & oleosa substantia repositum, similitudine materia attrahentia, apponantur.*

Conclusio III.

Nō solūm præsentia veneni, sed & mala qualitas, suum habeat contrarium, & proximum, post veneni euacuationem, præstantiæ locum vendicet.

COROLLARIA.

1. *Alexipharmacis Diaphoreticis utendum.*
2. *Lapis Bezoar, pro Alexipharmaco & Diaphoretico præstantissimo, admittendus.*

3. *Monocerotem, si quis habere possit, simplici
ceruino cornu, non postponat, in defectu,
in liquore aliquo sudorifico, hoc propina-
ri poterit.*
4. *Alexipharmacorum priorum, ad præsens,
nullus usus.*
5. *Experientia, vel Analogismo, non Methodo,
hec quarantur.*
6. *Medicamento frigidum alteranti, quæ calo-
rem oppugnent, admiscenda.*
7. *In alteratione ad frigidum, temperamenti na-
tium, veneni, simul & semel, habenda ratio.*

Conclusio V.

Symptomata, cum patientem vrgent, Medi-
cum, ad sibi occurrendum, etiam vrgeant,
& ab his curatio incipienda; idq; tum prin-
cipale in curatione fit.

COROLLARIA.

1. *In dolore mitigando, non causam respicienti-
bus, neq; stupefactoriis, sed verè Anodinis,
insistendum.*

Mem-

2. *Membrum contortum, moleſcat, materia conuulſionis cauſa attenuetur, ac tandem digeratur.*
3. *Dolores & conuulſiones, ſi mitioribus medicamentis demulceri et tolli non poſſint, Hydrargiri inunctio proderit.*
4. *Hydrargiri moroſa operationi, ut ignoſcat corpus, robuſtum ſit.*
5. *Antequam inungatur, purgetur corpus, purgante, vel ſecta vena.*
6. *Ante inunctionem, viſcera roborantibus, poſt, Alexipharmacis utendum.*
7. *Gibbi, prognosticis relinquendi.*

EX NATURALI
PHILOSOPHIA.

APPENDIX I.

Quæ pilorum materialis Causa?

Conclusio.

Pili materia viscida, subpinguis, lenta, & ferè eadem quæ feminis.

COROLLARIA.

1. *Hac fuit sententia Aristotelis.*
2. *An Galeni? Problema esto.*

APPENDIX II.

Quæ in Plica pediculorum materia?

Conclusio.

Materia pediculorum, humiditas certa, subputrescens, moderatæ consistentiæ.

COROLLARIA.

1. *Sic sensit Aristoteles.*

2. *Ari-*

2. *Aristotelis illud (de hist: animalium vi. 31. pediculi ex carne.) ad locum, non ad materiam, referrendum.*

APPENDIX III.

An Hepar spiritus naturalis fons, & facultatis naturalis origo?

Conclusio.

Ab Hepate humorum tantummodò officina, nulla virtus naturalis partibus communicatur.

COROLLARIA.

1. *Particulares virtutes, ad nutritionem necessario requisite, ut trahens, retinens, alterans, expellens, nequaquam aliunde influunt, sed omnes suis membris insite.*
2. *Nulla sanguinis efficiens virtus, ab hepate in venas effluit.*
3. *Nutritio & Acretio, operationes facultatis naturalis principes, nullo ab extra veniente spiritu naturali, fiunt.*

*completa manu
in d. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.*

Disputabitur publicè in florentissimo Cra-
couiensi Gymnasio, sub felicibus auspi-
ciis Rñdi & Magnifici Domini A D A M I
Falecki, S. Theologiæ Doctoris & Pro-
fessoris, Protonotarij Apostolici, Præpo-
siti Omnium Sanctorum, Decani S. Flo-
riani, & Vniuersitatis Cracouiens Generalis
Rectoris dignissimi & vigilantissimi.
Anno Domini, M D C X. Die XXIII.
Martii. Hora XII.

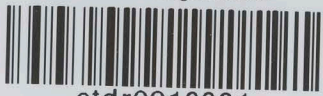
*Abd. disput. arithmeticae in
subsequenti.*

34.v.78.

Handwritten text in a cursive script, likely Latin or Polish, visible on the left edge of the page.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0016891

